

2019/2135(INI)

21.10.2019

PRANEŠIMO PROJEKTAS

Bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimas. Metinė ataskaita
(2019/2135(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėjas: Arnaud Danjean

TURINYS

Psl.

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS.....3

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

Bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimas. Metinė ataskaita (2019/2135(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (ES sutartis),
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 20 d., 2015 m. birželio 26 d., 2016 m. gruodžio 15 d., 2017 m. birželio 22 d., 2018 m. birželio 28 d., 2018 m. gruodžio 14 d. ir 2019 m. birželio 20 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 25 d., 2014 m. lapkričio 18 d., 2015 m. gegužės 18 d., 2016 m. birželio 27 d., 2016 m. lapkričio 14 d., 2017 m. gegužės 18 d., 2017 m. liepos 17 d., 2018 m. birželio 25 d. ir 2019 m. birželio 17 d. Tarybos išvadas dėl bendros saugumo ir gynybos politikos,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 28 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pristatytą dokumentą „Bendra vizija, bendri veiksmai: stipresnė Europa. Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija“,
- atsižvelgdamas į 2016 m. liepos 8 d. ir 2018 m. liepos 10 d. Europos Vadovų Tarybos ir Komisijos pirmininkų bei NATO generalinio sekretoriaus bendrus pareiškimus,
- atsižvelgdamas į bendrą 42 pasiūlymų rinkinį, kurį 2016 m. gruodžio 6 d. patvirtino Europos Sąjungos Taryba ir Šiaurės Atlanto Taryba, ir į 2017 m. birželio 14 d. ir gruodžio 5 d. jo įgyvendinimo pažangos ataskaitas bei į naują 32 pasiūlymų rinkinį, kurį 2017 m. gruodžio 5 d. patvirtino abi tarybos,
- atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 7 d. diskusijoms skirtą dokumentą dėl Europos gynybos ateities,
- atsižvelgdamas į 2013 m. rugsėjo 12 d. Parlamento rezoliuciją „ES karinės struktūros. Padėtis ir ateities perspektyvos“¹,
- atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 12 d. Parlamento rezoliuciją dėl Europos kosmoso strategijos²,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 22 d. Parlamento rezoliuciją dėl Europos gynybos sąjungos³,
- atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 16 d. Parlamento rezoliuciją „Bendros saugumo ir gynybos politikos konstitucinė, teisinė ir institucinė reikšmė: Lisabonos sutarties

---

¹ OL C 93, 2016 3 9, p. 144.

² OL C 337, 2018 9 20, p. 11.

³ OL C 224, 2018 6 27, p. 18.

suteiktos galimybės⁴,

- atsižvelgdamas į 2017 m. liepos 5 d. Parlamento rezoliuciją dėl įgaliojimų, susijusių su trišaliu dialogu dėl 2018 m. biudžeto projekto⁵,
- atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 11 d. Parlamento rezoliuciją dėl karinio mobilumo⁶,
- atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1092, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės plėtros programa Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumui ir inovaciniam pajėgumui remti⁷,
- atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 18 d. Parlamento teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas⁸,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 23 d. Parlamento rezoliuciją dėl bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimo⁹ (pagal Tarybos metinį pranešimą Europos Parlamentui dėl bendros užsienio ir saugumo politikos), 2017 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl metinės bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimo ataskaitos¹⁰ ir 2018 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl metinės bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimo ataskaitos¹¹,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 14 d. pirmininko pavaduotojos ir vyriausiosios įgaliotinės pristatytą dokumentą „Įgyvendinimo planas saugumo ir gynybos srityje“,
- atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 13 d. Parlamento rezoliuciją dėl ES ir NATO santykių¹²,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 30 d. Komisijos komunikatą „Europos gynybos veiksmų planas“ (COM(2016)0950),
- atsižvelgdamas į naują gynybos dokumentų rinkinį, 2017 m. birželio 7 d. Komisijos pristatytą pranešime spaudai „Europa, kuri gina. Komisija pradeda diskusijas dėl saugumo ir gynybos sąjungos kūrimo“,
- atsižvelgdamas į Parlamento 2016 m. gruodžio 14 d. rezoliuciją dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo¹³, 2017 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl metinio pranešimo dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo¹⁴ ir 2018 m.

---

⁴ OL C 263, 2018 7 25, p. 125.

⁵ OL C 334, 2018 9 19, p. 253.

⁶ Tos dienos priimti tekstai, P8_TA(2018)0498.

⁷ OL L 200, 2018 8 7, p. 30–43.

⁸ Tos dienos priimti tekstai, P8_TA(2019)0430.

⁹ OL C 224, 2018 6 27, p. 50.

¹⁰ OL C 369, 2018 10 11, p. 36.

¹¹ Tos dienos priimti tekstai, P8_TA(2018)0514.

¹² Tos dienos priimti tekstai, P8_TA(2018)0257.

¹³ OL C 238, 2018 7 6, p. 89.

¹⁴ OL C 369, 2018 10 11, p. 47.

- gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo¹⁵,
- atsižvelgdamas į 2018 m. kovo 28 d. paskelbtą ES Karinio mobilumo veiksmų planą,
  - atsižvelgdamas į 2018 m. rugsėjo 18 d. Tarybos išvadas „JT ir ES strateginės partnerystės taikos operacijų ir krizių valdymo srityje stiprinimas: 2019–2021 m. prioritetai“,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A9-0000/2019),

Ilgam laikotarpiui neužtikrinta ir nenuspėjama saugumo aplinka

1. atkreipia dėmesį į tai, jog jau ilgą laiką blogėja ES strateginė aplinka, nes kyla daugybė iššūkių, kurie daro tiesioginį ar netiesioginį poveikį valstybių narių ir jų piliečių saugumui: prie rytinių ir pietinių Europos žemyno sienų vyksta ginkluoti konfliktai, pasireiškia džihadistų vykdomas terorizmas, vykdomi kibernetiniai išpuoliai, plūsta nekontroliuojami migracijos srautai, didėja grėsmės gamtos ištekliams, vyksta klimato kaita ir kt.;
2. mano, kad nestabilumas ir nenuspėjamumas Sąjungos pasienyje ir kaimyninėse šalyse (Šiaurės Afrikoje, Artimuosiuose Rytuose, Ukrainoje, Kaukaze, Balkanuose ir kt.) kelia tiesioginę grėsmę žemyno saugumui; pabrėžia, kad vidaus ir išorės saugumas yra glaudžiai susiję;
3. atkreipia dėmesį į tai, kad pasauliniai veikėjai (JAV, Kinija, Rusija), taip pat vis daugiau regioninių subjektų (Turkija, Iranas, Saudo Arabija ir kt.) siekia įtvirtinti savo galią, laikydamiesi vienašalių diplomatinėlių pozicijų ir kartu didindami karinius pajėgumus;
4. apgailestauja, kad tokiais aplinkybėmis šie veikėjai sąmoningai apeina arba bando sunaikinti daugiašalius mechanizmus, kurie būtini taikai palaikyti;
5. konstatuoja, kad Sąjunga dėsė reaguoti į naujas krizes bei politiškai, diplomatiškai ir kariniu požiūriu prisitaikyti prie jų ir prie naujos tarptautinės padėties; mano, kad dėl nepakankamų investicijų, pajėgumų skirtumo ir sąveikumo trūkumo specifinėje gynybos srityje, taip pat – visų pirma – politinio nenoro įgyvendinti griežtas nuostatas, numatytas Europos sutartyse ir valstybėms narėms įvairiai bendradarbiaujant, susilpnėjo ES gebėjimas atlikti lemiamą vaidmenį ištikus išorės krizėms; be to, pripažįsta, kad nė viena šalis negali savarankiškai spręsti Europos žemyne ir artimiausioje jos aplinkoje kylančių saugumo problemų;
6. atsižvelgdamas į minėtą blogėjančią ir nenumatomą aplinką, palankiai vertina tai, kad Europos šalys ir Europos Sąjungos institucijos, nors ir vėlai, tačiau realiai suprato, kad bendras saugumas yra naudingas, ir rodo vis daugiau politinės valios veikti kartu užtikrinant savo saugumą ir tam numatant daugiau savarankiškų veiksmų priemonių;
7. yra įsitikinęs, kad norint reaguoti į Sąjungai kylančius saugumo iššūkius visų pirma

¹⁵ Tos dienos priimti tekstai, P8_TA(2018)0513.

būtina sustiprinti jos strateginį savarankiškumą;

Poreikis stiprinti Europos strateginį savarankiškumą

8. pažymi, kad užmojų užtikrinti Europos strateginį savarankiškumą pirmą kartą 28 valstybių ar vyriausybių vadovai pripažino 2016 m. birželio mėn. dokumentu „Bendra vizija, bendri veiksmai: stipresnė Europa. Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija“, kuri 2016 m. birželio 28 d. pristatė Komisijos pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai;
9. mano, kad Europos strateginio savarankiškumo principas gali būti taikomas tik užtikrinant Sąjungos gebėjimą įtvirtinti savo požiūrio, sprendimų ir veiksmų laisvę, kai to reikia atsižvelgiant į aplinkybes ir siekiant apginti savo interesus ir vertybes;
10. todėl mano, kad Europos strateginis savarankiškumas visų pirma priklauso nuo Sąjungos gebėjimo įvertinti krizinę situaciją ir priimti sprendimą savarankiškai, o tai būtinai turi apimti nepriklausomą sprendimų priėmimo procesą, vertinimo priemones ir laisvę atlikti analizes ir vykdyti veiksmus; taip pat mano, kad Europos strateginis savarankiškumas priklauso nuo Sąjungos gebėjimo veikti vienai, kai kyla pavojus jos interesams (veiksmų teatrai, kurių Europos partneriai nelaiko prioritetiniais) arba vykdomas bendradarbiavimas; be to, mano, kad Europos strateginis savarankiškumas yra daugiašalės sistemos, pagal kurią laikomasi įsipareigojimų Jungtinėse Tautose ir kuria papildomi aljansai (NATO) ir partnerystės, kuriuose dalyvauja dauguma valstybių narių, dalis; primygtinai pabrėžia, kad strateginis savarankiškumas nereiškia, jog Sąjunga nuolat, bet kur ir bet kuriuo metu veiks viena;
11. laikosi nuomonės, kad Europos strateginio savarankiškumo įtvirtinimas priklauso nuo to, kaip Europos gynybos bendradarbiavimas bus plėtojamas technologijų, pajėgumų, pramonės ir operacijų srityse; mano, kad tik konkretus ir lankstus bendradarbiavimas, paremtas pragmatiškais iniciatyvomis, leis palaiapsniui įveikti sunkumus, sukurti tikrą bendrą strateginę kultūrą ir formuoti bendro reagavimo modelius, pritaikytus prie pagrindinių žemyno saugumo ir gynybos aspektų;
12. pabrėžia, kad strateginis savarankiškumas gali būti užtikrintas tik tuo atveju, jei valstybės narės bus solidarios, o tai visų pirma reiškia, jog bus būtina teikti pirmenybę Europos pajėgumų įsigijimui, jei įranga iš tiesų prieinama ir konkurencinga;
13. mano, kad Europos strateginio savarankiškumo principas yra teisėtas ir būtinas tikslas, kuris turi išlikti prioritetinis Europos gynybos politikos tikslas; pabrėžia, kad jos praktinis ir operacinis įgyvendinimas yra bendra europiečių atsakomybė;

Realii pažanga, kurią reikia konsoliduoti, siekiant sustiprinti Europos strateginį savarankiškumą

14. tvirtina, kad Europos strateginis savarankiškumas turi būti užtikrintas pramonės, pajėgumų (bendrų programų, investicijų į gynybos technologijas) ir veiklos (veiksmų finansavimas, partnerių gebėjimų stiprinimas, gebėjimas planuoti ir vykdyti misijas) srityse;

Pagal BSGP vykdomos misijos ir operacijos

15. mano, kad Europos gynyba iš esmės susijusi su Sąjungos gebėjimu imtis patikimų karinių veiksmų išorės operacijų rajonuose;
16. pažymi, kad Sąjungos pajėgos šiuo metu yra trijuose žemynuose, kuriuose dislokuota šešiolika civilinių ar karinių misijų (dešimt civilinių ir šešios karinės, iš jų trys vykdomo įgaliojimus turinčios ir trys jų neturinčios misijos); pripažįsta šių misijų indėlį į tarptautinę taiką, saugumą ir stabilumą; pabrėžia, jog jas įgyvendinant turi būti pakeistos Lisabonos sutartyje įtvirtintos ir pastaraisiais metais pradėtos taikyti priemonės, siekiant, kad jos būtų veiksmingesnės;
17. ragina valstybes nares ir Europos struktūras ir toliau prioritetą teikti aukšto lygio išipareigojimams Afrikoje; todėl palankiai vertina 2018 m. liepos mėn. priimtą Tarybos sprendimą dvejimms metams pratęsti EUTM RCA karinės mokymo misijos įgaliojimus ir Tarybos ketinimą papildyti karinį aspektą civiline misija; pažymi, kad šie naujausi pokyčiai yra teigiamas valstybių narių išipareigojimų atnaujinimo ženklas;
18. atkreipia dėmesį į bendrus ES išipareigojimus Sahelyje ir Somalio pusiasalyje, vykdamas šešias civilines (EUCAP Mali, EUCAP SAHEL Niger, EUCAP Somalia) ir karines (EUTM Mali, EUTM Somalia, ATALANTA) misijas; palankiai vertina ir skatina pastangas, dedamas siekiant regionalizuoti civilinių misijų Sahelio regione veikimą, siekiant spręsti valstybių, kuriose vykdomos Europos misijos, ribas peržengiančias saugumo problemas;
19. reiškia susirūpinimą dėl blogėjančios padėties Burkina Faso; abejoja civilinės ir (arba) karinės misijos dislokavimo nauda siekiant sustiprinti saugumo sektoriaus valdymą, didinti pagarbą žmogaus teisėms ir atkurti gyventojų pasitikėjimą saugumo pajėgomis;
20. ragina skubiai įgyvendinti 2018 m. lapkričio mėn. Tarybos ir valstybių narių priimtą susitarimą dėl civilinių misijų, kuriuo siekiama stiprinti BSGP civilines priemones, kad misijos taptų dar lankstesnės ir veiksmingesnės, taip užtikrinant, kad ES veiksmai vietoje būtų veiksmingi ir patikimi;
21. tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad BSGP misijų ir operacijų veiksmingumas paprastai nukenčia nuo vis didesnio valstybių narių ir ES institucijų nenoro stiprinti šias misijas ir operacijas tiek žmogiškųjų išteklių, tiek įgaliojimų požiūriu; taigi pažymi, kad BSGP karinės operacijos vis dažniau tampa ginkluotųjų pajėgų mokymo misijomis (EUTM), be vykdomojo aspekto;
22. susirūpinęs pažymi, kad paskutiniųjų civilinių ir karinių BSGP operacijų veiksmingumas nuolat nukenčia nuo struktūrinių trūkumų;
23. apgailestauja, kad sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo procesai yra ilgi; primena, kad neseniai labai nedaug karinių operacijų turėjo vykdomųjų įgaliojimų, nes skiriasi sprendimų dėl išipareigojimų priėmimo greitis, todėl ragina pritaikyti BSGP struktūras ir procedūras, kad misijas būtų galima vykdyti greičiau, lanksčiau ir nuosekliau; atkreipia dėmesį į tai, kad naudojama nauja krizių valdymo priemonė, pagal kurią, siekiant greičiau ir lanksčiau reaguoti į krizes, pagal ES sutarties 28 straipsnį pradedamos nedidelės misijos;

24. pabrėžia, kad labai trūksta administracinių ir biudžetinių procedūrų lankstumo, dėl to labai nukenčia į vietas siunčiami darbuotojai;
25. pabrėžia, kad reikia reguliariai vertinti misijas ir operacijas siekiant pagerinti jų veiksmingumą; ragina EIVT ir Komisiją numatyti operacijas atitinkančius įgaliojimus ir biudžetą ir parengti atsitraukimo strategiją; atsižvelgdamas į tai, ragina reguliariau rengti konsultacijas su tose srityse atsakingais Parlamento komitetais ir ragina juos vyksti į komandiruotes ir siųsti savo delegacijas į tas zonas, kuriose vykdomos BSGP misijos ir operacijos;
26. pabrėžia, kad svarbu organizuoti bendrus Europos ginkluotųjų pajėgų mokymus ir pratybas, taip skatinant sąveiką, kad būtų galima kuo tinkamiau pasirengti misijoms ir įveikti įvairiausias tiek įprastines, tiek netradicines grėsmes;
27. atkreipia dėmesį į tai, kad ginkluotosioms pajėgoms nuolat trūksta įrangos ir tai stabdo mokymo misijų sėkmę; atkreipia dėmesį į tai, kad sunku laiku tiekti tinkamą įrangą (reikalavimas laikytis privalomų viešųjų pirkimų procedūrų ir kt.); laikosi nuomonės, kad ilguoju laikotarpiu labai sunku pasiekti gerų mokymo ir konsultacijų rezultatų, kurie būtų naudingi trečiųjų šalių kariuomenėms, neturint pajėgumų paremti šias pastangas naudingomis ir koordinuojamomis įrangos programomis; palankiai vertina iniciatyvą „Pajėgumų stiprinimas remiant saugumą ir vystymąsi“, pagal kurią 2017 m. buvo peržiūrėta priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (ICSP+), sudarant galimybes finansuoti mokymo veiklą ir žudyti nepritaikytos įrangos tiekimą trečiųjų šalių ginkluotosioms pajėgoms; pažymi, kad iki šiol patvirtinti trys projektai – Malyje, Centrinės Afrikos Respublikoje ir Burkina Faso; atkreipia dėmesį į aktyvius vietos gyventojų prašymus teikti paramą mokymo ir įrangos tiekimo srityse;
28. apgailestauja dėl sunkumo formuoti pajėgas, ypač kai pradedamos karinės misijos; pabrėžia, kad misijai EUTM Somalia sunkiai pavyksta sutelkti reikiamas pajėgas; atkreipia dėmesį į tai, kad paskutinėje 2019 m. birželio 4 d. vykusioje bendrojoje pajėgų kūrimo konferencijoje buvo kalbama apie galimą misijos nesėkmę dėl darbuotojų trūkumo; pažymi, kad ES vykdomose karinėse operacijose vidutiniškai dalyvauja apie dešimt valstybių narių; pabrėžia, kad darbuotojų kompetencija, profesionalumas ir pasiaukojimas vietoje yra pagrindiniai misijos sėkmės veiksniai; ragina valstybes nares labiau įsipareigoti į misijas siųsti tinkamos kompetencijos darbuotojus, taip pat ragina EIVT ir Komisiją padidinti misijoms skirtų etatų užimtumą;
29. abejoja dėl poreikio tęsti kai kurias misijas; mano, kad ES turi sutelkti pastangas į tas misijas, kuriose ji teikia didžiausią pridėtinę vertę;
30. atkreipia dėmesį į 2019 m. rugsėjo 26 d. sprendimą šešioms mėnesiams – iki 2020 m. kovo 31 d., pratęsti ES karinę operaciją Viduržemio jūroje (EUNAVFOR MED operacija SOPHIA); labai apgailestauja dėl laikino karinio jūrų laivyno dislokavimo sustabdymo; pabrėžia, kad būtina skubiai pasiekti valstybių narių susitarimą, ir ragina grąžinti laivyno pajėgas ir visapusiškai įgyvendinti įgaliojimus;
31. mano, kad BSGP misijų ir operacijų finansavimo klausimas yra labai svarbus siekiant šios politikos tvarumo; pabrėžia, kad svarbu persvarstyti mechanizmą ATHENA taip, kad jis apimtų visas karinių BSGP operacijų ir misijų išlaidas; atsižvelgdamas į tai, pritaria Komisijos remiamam pirmininko pavaduotojo ir vyriausiojo įgaliotinio

pasiūlymui sukurti Europos taikos priemonę, pagal kurią iš dalies būtų finansuojamos ES gynybos veiklos išlaidos, pvz., bendros karinių BSGP operacijų išlaidos ir partnerių karinių pajėgumų stiprinimo išlaidos; tikisi, kad valstybės narės greitai susitars dėl šios priemonės sukūrimo; pabrėžia, jog svarbu numatyti lankstesnes ES finansines taisykles, kad būtų pagerintas ES gebėjimas reaguoti į krizes ir taip įgyvendinamos Lisabonos sutarties nuostatos; ragina valstybes nares ir Komisiją apsvarstyti galimybę sukurti lankstų mechanizmą, kuris padėtų padengti BSGP misijoje dalyvauti norinčių valstybių narių išlaidas ir taip palengvinti jų sprendimą pradėti arba sustiprinti misiją; pažymi, kad tokia priemonė visiškai atitiktų ES strateginio savarankiškumo tikslus veiklos srityje;

32. pritaria tam, kad būtų sukurtas vykdymo įgaliojimus turinčioms misijoms skirtas Karinių misijų planavimo ir vykdymo centras (MPCC), taip sudarant sąlygas vykdyti visas karines BSGP operacijas; ragina gerinti MPCC ir Civilinių operacijų planavimo ir vykdymo centro (CPCC) bendradarbiavimą; atkreipia dėmesį į įdarbinimo ir išteklių suteikimo sunkumus, kurie trukdo MPCC būti visiškai veiksmingam; ragina EIVT Karinių misijų planavimo ir vykdymo centrą (MPCC) iš virtualaus subjekto, kurio darbuotojai vykdo įvairias pareigas, paversti tvirtu civiliniu ir kariniu planavimo ir vykdymo subjektu;
33. atkreipia dėmesį į ES kovinių grupių projekto nesėkmę, nes nuo pat jų sukūrimo 2007 m. jos nebuvo nė karto dislokuotos, visų pirma dėl to, kad visos valstybės narės stokoja konstruktyvaus požiūrio, jų naudojimas ir finansavimas sudėtingas ir tai neatitinka pradinio tikslo užtikrinti greitą ir veiksmingą reagavimą;
34. pažymi, kad savitarpio pagalbos sąlyga (ES sutarties 42 straipsnio 7 dalis), kuri buvo vieną kartą pritaikyta, rodo valstybių narių solidarumą vykdant bendrą kovą su terorizmu; tačiau pažymi, kad naudojimosi šiuo straipsniu sąlygos ir reikiamos pagalbos teikimo taisyklės niekada nebuvo aiškiai apibrėžtos; ragina veiksmingiau įgyvendinti šią priemonę;
35. yra įsitikinęs, kad įgyvendinant BSGP misijas ir operacijas turi būti taikomos lanksčios priemonės, kad ES ir jos valstybės narės galėtų lengviau įsipareigoti užtikrinti Europos strateginį savarankiškumą siekiant Europos žemyno stabilumo; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia modulinės, daugiafunkcės ir iš tiesų funkcionalios vadovavimo struktūros, pvz., Eurokorpuso, veiksmingumą; pažymi, kad šio štabo vykdomos misijos buvo sėkmingai išplėtos ir diversifikuotos: 2015–2018 m. Eurokorpusas buvo dislokuotas keturis kartus vykdant ES mokymo misijas Malyje ir Centrinės Afrikos Respublikoje (EUTM Mali ir EUTM RCA); ragina valstybes nares ir Komisiją sekti šiuo lankstaus ir operatyvaus bendradarbiavimo, kurio naudingumas ir veiksmingumas jau įrodytas, pavyzdžiu;
36. tikisi, kad ES veiksmingai naudosis visomis BSGP politikos priemonėmis, kurias ji turi diplomatijos, bendradarbiavimo, vystymosi, konfliktų valdymo ir taikos palaikymo srityse; primena, kad BSGP karinės ir civilinės priemonės jokiais aplinkybėmis negali būti vienintelis saugumo problemų sprendimo būdas ir kad visada reikėtų laikytis visapusiško požiūrio; mano, kad tik naudojant visas šias priemones pagal visapusišką požiūrį galima užtikrinti būtiną lankstumą siekiant veiksmingai įgyvendinti plataus užmojo saugumo tikslus;

Pajėgumai ir pramonė

37. pabrėžia, kad Europos strateginio savarankiškumo stiprinimas neišvengiamai priklauso nuo valstybių narių pajėgumų ir jų gynybos biudžetų didinimo ir Europos gynybos pramoninės ir technologinės bazės stiprinimo;
38. palankiai vertina tai, kad labai pasikeitė gynybos biudžeto skyrimo ginkluotosioms pajėgoms tendencijos; laikosi nuomonės, kad tokios tendencijos turėtų būti remiamos ir skatinamos ES lygmeniu;
39. palankiai vertina neseniai Europos institucijų ir valstybių narių pradėtas dėti pastangas, po to, kai paskelbta „Visuotinė ES strategija“, siekiant atgaivinti iki tol virtualias BSGP priemones ir visiškai įgyvendinti Lisabonos sutarties nuostatas; pabrėžia, kad šie daug žadantys siekiai turi būti konsoliduoti ir imamasi konkrečių veiksmų, kad jie padėtų veiksmingai užtikrinti Europos žemyno saugumą;
40. su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į 2018 m. gegužės 2 d. Europos Komisijos pasiūlymą kitoje daugiametės finansinės programos (DFP) pramonės politikai skirtoje antraštinėje dalyje sukurti gynybos biudžeto eilutę, jai skiriant 13 mlrd. EUR; pažymi, kad šis pasiūlymas, kuris atspindi precedento neturintį Komisijos įsipareigojimą, dar turi būti vieningai patvirtintas valstybių narių pagal kitą DFP;
41. palankiai vertina 2017 m. birželio mėn. Komisijos pasiūlymą įsteigti Europos gynybos fondą (EGF), kuris sudarytų galimybes skatinti valstybių narių bendradarbiavimą ir remti Europos gynybos pramonę; pažymi, kad šis pasiūlymas yra pirmoji iniciatyva Bendrijos lėšas naudoti tiesiogiai gynybos projektams remti; pripažįsta, kad tai yra didelis politinis ir pramoninis Europos gynybos pasiekimas; pažymi, kad šis Europos gynybos fondas galėtų finansuoti struktūrinius projektus, pvz., Europos ateities orlaivį, Europos ateities tanką ar ES priešraketinės gynybos sistemą; pažymi, kad 2019 m. parengiamųjų veiksmų darbo programoje daugiausia dėmesio bus skiriama elektromagnetinio spektro dominavimui ir revoliucingosioms ateities technologijoms gynybos srityje – tai dvi pagrindinės sritys, kurios leistų užtikrinti ilgalaikį Europos technologinį nepriklausomumą; taip pat palankiai vertina tai, kad 2019 m. kovo mėn. Komisija priėmė pirmąją Europos gynybos pramonės plėtros programą (EGPPP) ir paskelbė devynis kvietimus teikti pasiūlymus 2019 metams, įskaitant kvietimą teikti pasiūlymus dėl Eurodrono, kuris yra itin svarbus Europos strateginiam savarankiškumui; pabrėžia, kad 2020 m. bus paskelbta dar dvylika kitų kvietimų teikti pasiūlymus, apimančių visų sričių (oro, sausumos, jūros, kibernetinės erdvės ir kosmoso) prioritetinius klausimus; atkreipia dėmesį į šiuo metu valstybių narių priimamų viešųjų pirkimų sprendimų ir Europos gynybos fondo (EGF) pramoninio ir technologinio bendradarbiavimo perspektyvų sąsajas;
42. palankiai vertina tai, kad veiksmingai įgyvendinamas įtraukus nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO), kuris yra svarbus žingsnis siekiant tvirtesnio valstybių narių bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje; pabrėžia, kad ši nuostata, 2009 m. įtraukta į Lisabonos sutartį (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 46 straipsnis), yra teisiškai privaloma ir apima plataus užmojo įsipareigojimus, kuriais siekiama sudaryti sąlygas to pageidaujančioms Europos šalims sparčiau įgyvendinti bendrus gynybos projektus; pripažįsta, kad PESCO gali atlikti paklausos formuotojos Europoje vaidmenį; pažymi, kad daug projektų, kuriems gali būti taikoma Europos gynybos pramonės

plėtos programa, plėtojami pagal nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą, todėl jiems gali būti taikomos didesnės dotacijų normos; pritaria visiškam PESCO projektų ir EGF suderinamumui;

43. primygtinai tvirtina, kad siekiant stiprinti Europos šalių gynybos pajėgumus reikia užtikrinti glaudų PESCO ryšį su 2017 m. pradėta vykdyti suderinta metine peržiūra gynybos srityje (CARD) ir EGF; pabrėžia, kad į Pajėgumų plėtojimo planą (PPP) turėtų būti įtraukti nauji projektai, kurie padėtų gerinti valstybių narių bendradarbiavimą siekiant sumažinti pajėgumų trūkumą vykdant Europos gynybos agentūros veiklą; mano, kad suderinta metinė peržiūra gynybos srityje (CARD) turėtų veiksmingai prisidėti prie nacionalinių ginkluotųjų pajėgų investicijų ir pajėgumų suderinimo, taip užtikrinant ES strateginę ir veiklos autonomiją ir sudarant sąlygas valstybėms narėms veiksmingiau investuoti į gynybą;
44. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą kitoje DFP 6,5 mlrd. EUR skirti karinio mobilumo projektams;
45. yra susidomėjęs, kodėl taip lėtai pradedami vykdyti 34 projektai ir trečiasis trylikos projektų etapas ir kodėl iki šiol nėra įgyvendintas; pažymi, kad 2019 m. pradžios savo veiklos pajėgumus pasieks tik keturi projektai; atkreipia dėmesį į tai, kad trūksta užmojo ir masto kai kuriems projektams, kuriais nesprenžiamos akivaizdžiausios pajėgumų spragos, ypač jų trūksta pirmosios bangos projektams, kurie visų pirma yra pajėgumų projektai ir kuriuose dalyvauja kiek įmanoma daugiau valstybių narių; pažymi, kad pageidaujamas papildomas dalyvavimas PESCO projektuose neturėtų žlugdyti ambicingų dalyvaujančių valstybių narių siekių; mano, kad trečiųjų šalių įtraukimas turi būti vykdomas pagal griežtas sąlygas ir veiksmingai laikantis nustatyto abipusiškumo principo; ragina valstybes nares teikti projektus, kurie turi strateginį europinį aspektą, taip stiprinant Europos gynybos pramoninę ir technologinę bazę (EGPTB), kuri yra labai svarbi strateginio savarankiškumo užtikrinimo proceso dalis, dar daugiau dėmesio skiriant veiklai, kad būtų tiesiogiai patenkinti Europos ginkluotųjų pajėgų poreikiai vykdyti operacijas;
46. pabrėžia, kad Europos gynybos fondas tebėra virtualus; primena, kad ši priemonė dar nėra galutinai patvirtinta, o 2019 m. balandžio mėn. sudarytas tik dalinis politinis susitarimas; pabrėžia, kad svarbu išlaikyti Europos Parlamento poziciją dėl fondo sumos, jo atvėrimo trečiosioms šalims ir tinkamos intelektualios nuosavybės politikos, susijusios su saugumu ir gynyba, nustatymo, siekiant apsaugoti mokslinių tyrimų rezultatus; atsižvelgdamas į tai, primena labai jautrų ir strateginį gynybos srities mokslinių tyrimų pobūdį tiek pramonės konkurencingumo, tiek ES strateginio savarankiškumo požiūriu; ragina tinkamai atsižvelgti į pradinę patirtį, įgytą įgyvendinant Europos gynybos pramonės plėtos programą (ypač patirtį, susijusią su leidžiančių nukrypti nuostatų taikymu reikalavimus atitinkantiems subjektams), bandomąjį projektą ir ES gynybos srities mokslinių tyrimų parengiamuosius veiksmus; prašo visuomet visapusiškai įtraukti valstybes nares į sprendimų priėmimo procesus siekiant išvengti per didelės biurokratijos ir užtikrinti, kad programos atitiktų BSGP ir valstybių narių strategines reikmes; mano, kad Europos gynybos fondo sėkmė priklausys nuo jo gebėjimo integruoti dalyvaujančių valstybių gynybos ypatumus ir užtikrinti pakankamus biudžeto išteklius, kartu išvengiant pramonės kompetencijos dubliavimo, nacionalinių gynybos investicijų išstūmimo poveikio ir programų vykdymo

bendradarbiaujant sudėtingumo; mano, kad Europos gynybos pramonės vystymas reglamentuojant trečiųjų (ne Sąjungos) šalių kontroliuojamų subjektų prieigą prie projektų, finansuojamų iš Fondo, visiškai atitinka Europos strateginio savarankiškumo siekį;

47. tikisi, kad sprendimai dėl trečiųjų šalių dalyvavimo PESCO projektuose jokiais aplinkybėmis neturėtų pažeisti sąlygų, dėl kurių susitarta derybose dėl Europos gynybos fondo (EGF) ir Europos gynybos pramonės plėtros programos, atsižvelgiant į grynai europinį šių programų finansavimo pobūdį;
48. pabrėžia kosmoso sektoriaus strateginę reikšmę Europai ir pabrėžia, kad reikia toliau plėtoti technologijas, kurias galima pritaikyti civilinėje ir karinėje srityse ir kuriomis galima užtikrinti Europos strateginį savarankiškumą; palankiai vertina tai, kad Komisija pateikė pasiūlymą dėl kosmoso programos, jai skiriant 16 mlrd. EUR, kad pagal kitą DFP būtų skatinamas ES kosmoso srities pirmavimas; džiaugiasi pažanga, pasiekta teikiant ES palydovines paslaugas (GALILEO, „Copernicus“, EGNOS); pabrėžia, kad, siekiant ES sprendimų priėmimo ir veiksmų vykdymo savarankiškumo, būtina turėti tinkamus palydovinio ryšio išteklius palydovinio vaizdo, žvalgybos duomenų rinkimo, komunikacijos ir erdvės stebėjimo srityse; mano, kad kosmoso paslaugos turi būti visapusiškai funkcionalios siekiant padėti vykdyti BSGP misijas ir operacijas teikiant didelės skiriamosios gebos palydovinius vaizdus; pabrėžia, kad labai svarbu iš Europos gynybos fondo finansuoti pramoninius kosmoso srities projektus, iš kurių ES gali gauti realios pridėtinės vertės;
49. yra įsitikinęs, kad Sąjungai gyvybiškai svarbu užtikrinti saugią ir atvirą jūrų aplinką, kuri sudarytų sąlygas laisvam prekių ir žmonių judėjimui; pažymi, kad didžiąją strateginio turto, ypač svarbios infrastruktūros ir pajėgumų dalį valdo valstybės narės ir Europos saugumas ateityje labiausiai priklausys nuo jų noro glaudžiai bendradarbiauti; dar kartą patvirtina, kad ES užtikrina saugumą pasaulio jūrose, ir pabrėžia, kad svarbu plėtoti reikiamus karinius ir civilinius pajėgumus; todėl palankiai vertina tai, kad 2018 m. birželio mėn. priimtas persvarstytas ES jūrų saugumo strategijos veiksmų planas;
50. yra įsitikinęs, kad ES ir valstybės narės susiduria su tokia precedento neturinčia grėsme kaip kibernetiniai išpuoliai, taip pat kibernetiniai nusikaltimai ir terorizmas; mano, kad dėl savo pobūdžio kibernetiniai išpuoliai tampa grėsme, į kurią reikia reaguoti ES lygmeniu; skatina valstybes nares teikti savitarpio pagalbą, jeigu kibernetiniai išpuoliai vykdomi prieš vieną iš jų;
51. palankiai vertina pastangas stiprinti ES gebėjimą kovoti su hibridinėmis grėsmėmis, kurios yra dviprasmiškos laikysenos, tiesioginio ir netiesioginio spaudimo bei karinių ir nekarinių pajėgumų naudojimo derinys ir kurios sudaro dalį ES jau kurį laiką patiriamų vidaus ir išorės saugumo problemų; atkreipia dėmesį į diskusijas dėl savitarpio pagalbos nuostatos taikymo reaguojant į hibridines grėsmes, kad ES galėtų veiksmingai kartu reaguoti;
52. pripažįsta vis didesnę dirbtinio intelekto (DI) vaidmenį Europos gynybos srityje; atkreipia dėmesį į daugelį karinių taikomųjų programų, kurios pagrįstos dirbtinio intelekto valdymu ir kurios leidžia gerinti operacinę aplinką, padėti priimti sprendimus, nustatyti grėsmes ir tvarkyti surinktus žvalgybos duomenis; pabrėžia, kad būtina plėtoti

patikimo dirbtinio intelekto technologijas gynybos srityje siekiant užtikrinti Europos strateginį savarankiškumą pajėgumų ir operacijų srityse; ragina ES stiprinti savo investicijas į šią sritį ir ypač į revoliucingąsias technologijas, naudojant turimas priemones (Europos gynybos fondą, Europos inovacijų tarybą, būsimą programą „Europos horizontas“, Skaitmeninės Europos programą);

53. pripažįsta, kad bendradarbiavimas pajėgumų srityje dar tik pradamas, tad Sąjunga ir jos valstybės narės dar negali pasinaudoti konkrečiais tvaraus ir intensyvaus bendradarbiavimo rezultatais; yra įsitikinęs, kad Europos užmojų praktinis įgyvendinimas bus ilgalaikis ir priklausys nuo nuolatinės valstybių narių politinės valios; pabrėžia, kad būtinas lankstus bendradarbiavimas taikant lanksčias ir modulines priemones, kurios sudaro sąlygas derinti savanoriškai dalyvaujančių ir pajėgumų turinčių partnerių strategines kultūras ir kurti jų sąveiką; skatina vykdyti *ad hoc* bendradarbiavimą arba naudoti savitarpio pagalbos mechanizmus, pvz., Europos oro transporto vadovavimo centrą (EATC), kurio veiksmingumas jau pasitvirtino, ir pritaria tam, kad jo veikla būtų išplėsta į kitas sritis (sraigasparniai, medicininė pagalba);

Bendradarbiavimas gynybos srityje ir BSGP partnerystės

54. pabrėžia, kad Europos strateginio savarankiškumo užtikrinimas priklauso nuo europiečių gebėjimo – nepriklausomai arba bendradarbiaujant instituciniu lygmeniu (NATO, Jungtinės Tautos) – veikti ginant savo interesus;
55. mano, kad Europos strateginis savarankiškumas turi būti grindžiamas tvariu bendradarbiavimu ir strategine partneryste su šalimis ir organizacijomis, kurios laikosi ES vertybių; be to, palankiai vertina BSGP partnerių įnešamą indėlį į ES misijas ir operacijas;
56. mano, kad įvykus „Brexit’ui“ labai svarbu išlaikyti tvirtą, glaudų ir privilegijuotą ES ir Jungtinės Karalystės gynybos ir saugumo srities bendradarbiavimą; pabrėžia, kad bendradarbiaudama su Jungtine Karalyste Sąjunga galės naudotis aukščiausio lygio pajėgumais pajėgumų ir operacijų srityse; laikosi nuomonės, kad nederėtų planuoti bendradarbiavimo gynybos srityje, sistemingai neįtraukiant į ją Jungtinės Karalystės; siūlo sudaryti gynybos ir saugumo sutartį su Jungtine Karalyste, kuri leistų jai kiek įmanoma daugiau dalyvauti ES priemonėse;
57. primena esminį NATO vaidmenį kolektyvinės gynybos srityje, kaip aiškiai pripažinta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo; yra įsitikinęs, kad ES ir NATO partnerystė būtina siekiant spręsti saugumo problemas, su kuriomis susiduria Europa ir jos kaimyninės šalys; mano, kad ES ir NATO bendradarbiaudamos turi papildyti viena kitą ir atsižvelgti į viena kitos ypatumus ir funkcijas;
58. atkreipia dėmesį į ES ir JT partnerystės svarbą sprendžiant tarptautinius konfliktus ir vykdam taikos kūrimo veiklą; ragina abi organizacijas toliau geriau koordinuoti savo pastangas tose teritorijose, kuriose jos vykdo svarbias civilines ir karines misijas, siekiant išvengti dubliavimosi ir užtikrinti kuo didesnę sąveiką;
59. pabrėžia ES ir kitų tarptautinių institucijų, visų pirma Afrikos Sąjungos ir ESBO, bendradarbiavimo svarbą; mano, kad ES taip pat turėtų intensyviai dialogą ir

bendradarbiavimą su savo regiono trečiosiomis šalimis bei su regioninėmis ir subregioninėmis organizacijomis;

60. remia ne tik institucijų bendradarbiavimą ir partnerystę, bet ir įvairių lanksčių, daugialypių, atvirų ir sykiu operatyvių, plataus užmojo ir sudėtingų formų derinį tiek ES, NATO ir JT struktūrose, tiek už jų ribų, nes tai galėtų sudaryti palankesnes sąlygas bendram dalyvavimui operacijose ir taip stiprinti ES veiklos strateginį savarankiškumą; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad bendradarbiavimo pavyzdžiai, pavyzdžiui, Europos intervencijos iniciatyva, Šiaurės šalių bendradarbiavimas gynybos srityje (NORDEFECO) ir didėjanti Vokietijos ir Nyderlandų ginkluotųjų pajėgų integracija, atitinka šią glaudesnio valstybių narių karinio bendradarbiavimo logiką;

Institucinė sistema

61. mano, kad pažanga Europos gynybos srityje sudaro galimybes vykdyti didelius struktūrinius pokyčius; atkreipia dėmesį į pranešimą, kad sukuriamas Europos Komisijos generalinis direktoratas „Gynyba ir kosmosas“, už kurį būtų atsakingas paskirtasis už vidaus rinką atsakingas Komisijos narys; pažymi, kad šis naujas generalinis direktoratas turėtų būti atsakingas už valstybių narių veiksmų Europos gynybos srityje rėmimą, koordinavimą ir papildymą, taip prisidedant prie Europos strateginio savarankiškumo stiprinimo; atkreipia dėmesį į tai, kad nustatytos penkios pagrindinės jo užduotys (EGF įgyvendinimas ir kontrolė, atviros ir konkurencingos Europos gynybos įrangos rinkos sukūrimas, karinio mobilumo veiksmų plano įgyvendinimas, stiprios ir novatoriškos kosmoso pramonės stiprinimas, būsimos kosmoso programos įgyvendinimas), tačiau ragina Komisiją išsamiau apibrėžti naujo generalinio direktorato pobūdį; abejoja dėl galimybės jį susieti su kitomis gynybos politikos struktūromis, turinčiomis kitų užduočių (Europos gynybos agentūra, Europos išorės veiksmų tarnyba ir t. t.);
62. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, paskirtajam už vidaus rinką atsakingam Komisijos nariui, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, NATO generaliniam sekretoriui, ES kosmoso, saugumo ir gynybos sričių agentūroms, valstybių narių vyriausybėms ir nacionaliniams parlamentams.